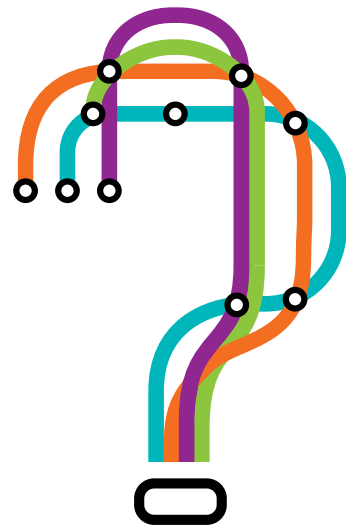

Après l'école, on fait quoi ?

Une campagne de la Ville de Lausanne
sur la transition école-métier.

NAJČEŠĆA PITANJA RODITELJA

ŠTA JE PROFESIONALNI PROJEKAT?

Profesionalni projekat je plan profesionalne karijere koji se gradi na duži rok. Sastoji se od različitih faza tokom kojih učenik postepeno uči da identifikuje svoja interesovanja, da izgradi ili proširi mrežu kontakata i da razvija različite lične i profesionalne kompetencije.

KAKO MOGU DA PRATIM SVOJE DETE U OVOM PROFESIONALNOM PROJEKTU?

Podrška osobe od poverenja je suštinska u različitim fazama profesionalnog projekta. To može da znači razgovor o njegovim ili njenim veštinama, slušanje potreba deteta ili davanje konkretnih saveta. Uloga roditelja takođe može da bude da ohrabri dete da razume važnost mreže kontakata koje ima oko sebe.

KOJA JE RAZLIKA IZMEĐU PROFESIONALNIH I AKADEMSKIH STUDIJA?

Oba puta nude dobre profesionalne perspektive, ali se razlikuju u pristupu i ciljevima. Profesionalne studije privileguju praktično učenje i razvoj konkretnih veština, što učeniku omogućava brži ulazak u svet rada. Akademske studije, kao što je gimnazija, usmerene su na nastavak obrazovanja i privileguju sticanje više teorijskih znanja.

KO MOŽE DA POMOGNE MOM DETETU DA IZGRADI SVOJ PROFESIONALNI PROJEKAT?

Sve osobe koje okružuju dete, bilo u privatnom životu, školi ili profesionalnom okruženju. Drugim rečima: njegova mreža.

NA KOJI NAČIN OVA MREŽA MOŽE DA POMOGNE PROFESIONALNOM PROJEKTU MOG DETETA?

Mreža je ključna u različitim fazama profesionalnog projekta. Bilo da se radi o tome da se vrednuju njihove lične kompetencije, ili o osobama koje bi mogle da pomognu da se pronađe praksa. Svako dete ima svoju mrežu.

KOJE VRSTE ŠKOLOVANJA POSTOJE ZA MOJE DETE POSLE OBAVEZNOG ŠKOLOVANJA?

Postoje različiti programi školovanja koji daju zvaničnu diplomu i omogućavaju ulazak u profesionalni svet :

- Naukovanje / praksa (CFC ili AFP)
- Gimnazija (matura opšte kulture ili opšta matura)
- Profesionalna matura (CFC + matura)
- Trgovačka škola
- Škola za zanate (ETML)

U nekim slučajevima postoje i prelazne mere kao što su Škola tranzicije (EdT) ili Semestar motivacije (SeMo). One omogućavaju učenicima da nastave obrazovanje i da razvijaju svoj profesionalni projekat, ali ne izdaju zvanične diplome. Važno je naglasiti da kasnije postoje mogućnosti da se pređe u drugi obrazovni put ili stekne profesionalna diploma.

KOJU KORIST MOJE DETE MOŽE IMATI OD PRAKSE?

- Da definiše ili precizira svoj profesionalni projekat
- Da otkrije i razvija svoje kompetencije
- Da se upozna sa različitim radnim okruženjima
- Da stekne profesionalno iskustvo koje može navesti u CV-ju
- Da postane sigurnije i samostalnije

ŠTA AKO MOJE DETE NEMA IDEJU O PROFESIONALNOM PROJEKTU?

Kraj obaveznog školovanja je period koji može biti težak i stresan za učenike. Često je slučaj da se osećaju izgubljeno u ovoj fazi. Praksa i razmena sa svojom mrežom mogu biti rešenja koja im pomažu da razviju nove ideje i pravce razmišljanja. Može da bude korisno da se uradi praksa, jer to može dovesti do mesta za naukovanje. Kada se jednom uđe u svet rada, uvek postoji mogućnost da se pristupi prelaznim putevima koji omogućavaju promenu ili razvoj profesionalnog projekta tokom vremena.

Za više informacija
www.lausanne.ch/apres-ecole